

HIZLI AFAZİ BATARYASI (HAB)

UYGULAMA VE PUANLAMA KILAVUZU

1. BİLİNÇ DÜZEYİ:

Hasta değerlendirme için uygun mu? Aşağıdaki gibi puanlayın:

4 = evet; 0 = hayır, hemşire(ler), doktor(lar) vb. ile önceden yapılan görüşmeye göre,

(a) Hasta değerlendirilecek kadar klinik açıdan stabil mi?

[0 (testi sonlandır)] [4]

- (a) HAB'ın ilk alt testinin amacı, dil işlevini değerlendirmenin gerçekten mümkün olup olmadığını belirlemektir. Bu belirleme, tıbbi kayıtlara veya klinik personelle yapılan görüşmelere dayanılarak yapılmalıdır. **Cevap 'hayır' ise değerlendirmeye devam edilmez.**

Uyandırılabilir mi? Aşağıdaki gibi puanlayın:

4 = zaten uyanık veya hafif bir uyarıya uyanıyor; 3 = orta düzey uyarıya uyanır; 2 = uyanır ama uyanık kalmaz; 1 = bazı tepkiler gösterir ama uyanmaz; 0 = yanıt yok.

(b) Hasta uyandırılabilir mi?

[0 (testi sonlandır)] [1 (testi sonlandır)] [2] [3] [4]

- (b) İkinci öge, hastanın uyandırılıp uyandırılmayacağını sorar. **Hasta uyandırılmazsa değerlendirmeye devam edilmez (0 ve 1 veriyorsanız).**

*Diğer puanlamalar için maddeye bakınız.

Oryante mi? Aşağıdaki gibi puanlayın:

4 = anlaşılır, doğru bir cevap (herhangi bir konuşma/dil hatası burada göz ardı edilebilir); 3 = üç evet/hayır sorusuna doğru cevap; 2 = 'evet' sorusunda doğru ve 1/2 'hayır' sorusunda doğru; 1 = anlamanın ve yanıt vermeye çalışmanın belli-belirsiz işaretleri var; 0 = soruyu anlama belirtisi göstermiyor veya yanıt yok.

(c) Şu anda nerede olduğumuzu söyleyebilir misiniz?

[0] [1] [2] [3] [4]

cevap yoksa/yanlışsa:

Kütüphanede miyiz?

[evet] [hayır] [yanıt yok]

Oyun alanında mıyız?

[evet] [hayır] [yanıt yok]

[doğru yer] de/da mıyız?

[evet] [hayır] [yanıt yok]

(d) Şu an hangi aydayız?

[0] [1] [2] [3] [4]

cevap yoksa/yanlışsa:

[yanlış ay] da mıyız?

[evet] [hayır] [yanıt yok]

[yanlış ay] da mıyız?

[evet] [hayır] [yanıt yok]

[doğru ay] da mıyız?

[evet] [hayır] [yanıt yok]

(e) Kaç yaşındasınız?

[0] [1] [2] [3] [4]

cevap yoksa/yanlışsa:

Sen...[yanlış yaş] yaşında mısın?

[evet] [hayır] [yanıt yok]

Sen...[doğru yaş] yaşında mısın?

[evet] [hayır] [yanıt yok]

Sen...[yanlış yaş] yaşında mısın?

[evet] [hayır] [yanıt yok]

(c) (d) (e) Sonraki üç öge yer, zaman ve kişiye yönelimi sorgular.

- Hasta (c) şıkkına doğru yanıt verirse; 4 puan verilir ve diğer şıkka geçilir.
- Hasta (c) şıkkına sözlü olarak yanıt veremezse ya da yanlış yanıt verirse; üç evet/hayır takip sorusu sorulur ve puanlama 0-3 arasında yapılır:
3: Üç Evet/hayır sorusuna da doğru cevap verir.
2: 'Evet' sorusuna doğru, İki 'Hayır' sorusundan bir tanesine doğru cevap verir.
1: Anlamanın ve yanıt vermeye çalışmanın belli belirsiz işaretleri gözlenir.
0: Soruyu anlama belirtisi göstermiyor veya yanıt yok.

Komutları takip edebilir mi? Aşağıdaki gibi puanlayın:

4 = sözlü komutu takip eder; 3 = eylemi taklit eder; 1 = sözlü komutu takip etmeye veya eylemi taklit etmeye yönelik belirsiz girişim; 0 = verilen yanıt komutu anlama belirtisi göstermiyor veya yanıt yok.

Koşulları veya hastanın durumu gerektiriyorsa, alternatif basit komutlar kullanılabilir, bu durumda bunlar not edilmelidir.

(f) Gözlerini kapat. _____

Yapamadıysa: Gözlerinizi kapatarak model olun, aynısını yapmasını isteyin.

[0] [1] [3] [4]

(g) Ellerimi tut. (ya da ellerini birleştir) _____

Yapamadıysa: Hastanın elini sıkın, aynısını yapmasını isteyin.

[0] [1] [3] [4]

(f) (g) Sonraki iki madde hastanın basit komutları takip edip edemediğini test eder.

- Komutlar sırayla verilir. İlk komut verildikten sonra hasta komutu gerçekleştirirse 4 verilir ve diğer komuta geçilir.
- Komutlardan herhangi biri izlenmezse, klinisyen model olur ve hasta bunu taklit edebilirse 3 verilir.
- Hasta ilk komutu (sözlü komut) takip etmeye veya eylemi taklit etmeye yönelik (2. komut) şüpheli girişimde bulunursa 1 verilir.
- Hasta komutu anlama belirtisi göstermiyor veya yanıt yoksa 0 verilir.

*Durumsal veya hasta faktörleri gerektiriyorsa, alternatif basit komutlar uygulanabilir ve not edilir.

2. BAĞLANTILI KONUŞMA:

2. Bağlantılı konuşma

Katılımcıyla bir veya daha fazla konuşma konusu etrafında en az üç dakika sohbet edin, örneğin:

- şimdiye kadar yaptığınız en iyi yolculuk	- şimdiye kadar yaptığınız en kötü yolculuk	- düşününüz
- çocukken en sevdiğiniz tatil	- mutlu bir çocukluk anınız	- ilk işiniz
- en kötü çocukluk anınız	- ilk çocuğunuz olduğu zaman	- kocanız/kannız/partneriniz ile nasıl tanıştığınız
- emekli olduğunuz zaman	- yaşadığınız yerle ilgili neyi beğeniyorsunuz	- gerçekten korktuğunuz/utandığınız/kızdığınız/ bir zaman

---

Bağlantılı konuşma, çok çeşitli dil alanlarındaki altta yatan bozukluklara karşı hassas bir değerlendirmedir.

- Muayene eden kişi hastayla **en az üç dakika, ancak ideal olarak beş dakika** konuşur. Herhangi bir konuşma konusu kullanılabilir ve puan cetvelinde bazı örnekler verilmiştir.

Uyaran kartını gösterin 1. 'Burada neler oluyor?

- (a) Oğlan kızı itiyor(sallıyor). _____
- (b) Kız çocuğu kovalıyor. _____

- Hastaya maddelerle ilgili olan resimler gösterilir ve birini göstererek 'Burada neler oluyor?' denir.

Aşağıdaki ölçekleri kullanarak bağlantılı konuşmayı puanlayın. Değerlendirme sırasında üretilen diğer bağlantılı konuşmalar da dikkate alınmalıdır. 4 = normal: aşağıdaki özellikler yok veya normal aralıkta; 3 = hafif: saptanabilir ancak seyrek; 2 = orta: sık ama yaygın değil; 1 = belirgin: yaygın ama her yerde mevcut değil; 0 = şiddetli: ifadelerin çoğunda veya tamamında belirgindir.

Afazi bağlantılı konuşma özelliği	0	1	2	3	4
İfadelerin azaltılmış uzunluğu ve karmaşıklığı	tek sözcük	OSU 2 sözcük	OSU 3-4 sözcük	OSU 5-7 sözcük	normal
Azalmış konuşma hızı	dakikada 0-24 sözcük	dakikada 25-49 sözcük	dakikada 50-74 sözcük	dakikada 75-99 sözcük	dakikada 100+ sözcük
Agrammatizm: Sözcüklerin ve morfemlerin, özellikle kapalı sınıfların ihmal edilmesi; "telegrafik konuşması"	şiddetli	belirgin	orta	hafif	normal
Paragrammatizm: Dilbilgisel öğelerinin yer değiştirmesi; sözcüklerin ve ifadelerin uygunsuz yan yana getirilmesi; bozuk sözdizimi	şiddetli	belirgin	orta	hafif	normal
Anomi: Sözcük bulma duraklamaları, sözcük bulma başarısızlıkları, yarım bırakılmış ifadeler, anlamlı dolambaçlı ifadeler	şiddetli	belirgin	orta	hafif	normal
Boş konuşma: Belirsiz sözcükler, kapalı sınıf sözcüklerin fazlalığı, anlamsız dolambaçlı ifadeler, anlamı belirsiz ve/veya uzak anlamlı ifadeler	şiddetli	belirgin	orta	hafif	normal
Semantik parafaziler: Açık sınıf öğelerinin birbiri yerine kullanılması (perseverasyonlar dahil)	şiddetli	belirgin	orta	hafif	normal
Fonemik parafaziler ve neolojizmler	şiddetli	belirgin	orta	hafif	normal
Kendi kendini düzeltme: Yanlış başlangıçlar, geriye dönük diziler, tekrarlı denemeler	şiddetli	belirgin	orta	hafif	normal
Genel iletişim bozukluğu	iletişim parça halinde; testi uygulayan iltişim yükünü taşır	iletişim sınırlı; katılımcı iletişim yükünü paylaşır	günlük konular hakkında konuşabilir; bunun ötesinde iletişim sınırlı	bozulma belirgindir, ancak tüm konuları tartışabilir	belirgin bir bozulma yok

Mümkün değilse: [ ] Spontane konuşma yok [ ] Yalnızca anlaşılabilir mırıldanmalar [ ] Yalnızca stereotip (basmakalıp) ifadeler
[ ] Dakikada 10'dan az, genellikle "evet", "hayır", birkaç tek sözcük veya deneme şeklinde

Bağlantılı konuşma örneğinin on özelliği daha sonra 0'dan 4'e kadar 5 puanlık bir ölçekte niteliksel olarak derecelendirilir. Bazı özellikler için bu ölçek uygun değildir:

- '**İfadelerin azaltılmış uzunluğu ve karmaşıklığı**' için, ölçek noktaları yaklaşık Ortalama Sözce Uzunluğu (OSU) cinsinden tanımlanır.
- '**Azalmış konuşma hızı**' için ölçek noktaları dakika başına sözcük cinsinden tanımlanır. Her iki durumda da, klinisyenin kelimenin tam anlamıyla sözcükleri sayması veya bir kronometre kullanması beklentisi yoktur; genel bir izlenim aranır.
- '**Genel iletişim bozukluğu**' maddesi de tabloda yazılan derecelere göre puanlanır.

4 puan genellikle sağlam fonksiyonla ilişkilendirilirken, bu her zaman böyle değildir. Yalnızca ara sıra bir kelime bulmakta zorlanan veya bazen cümlelerini

düzelten bir hasta, zorlukları normal sınırlar içindeyse, ilgili özelliklerden 4 puan alabilir.

! Son olarak, bağlantılı konuşma analizi sadece bu bölümde konuşulanlar üzerinden değil tüm test boyunca konuşulanlar üzerinden değerlendirilmelidir.

Mümkün değilse: [ ] Spontane konuşma yok [ ] Yalnızca anlaşılabilir mırıldanmalar [ ] Yalnızca stereotip (basmakalıp) ifadeler [ ] Dakikada 10'dan az, genellikle "evet", "hayır", birkaç tek sözcük veya deneme şeklinde

Bağlantılı bir konuşma örneği elde etmek mümkün olmadığında, muayene eden kişi yukarıdakilerden birini seçerek neden olmadığını belirtir.

*Alt test 3, 4, 5, 6 ve 7'nin puanlaması aynı şekilde gerçekleştirilmektedir. Uygulama basamaklarının en sonuna eklenmiştir. Alt testin puanlamasında ekstra dikkat edilmesi gereken noktalar, ilgili bölümün altına yazılmıştır.

3. SÖZCÜK ANLAMA

3. Sözcük anlama
İkinci uyaran kartı açılır ve "Bana ..... göster." şeklinde yönerge verilir. Puanlama aşağıdaki gibidir:

4 = Doğru; 3 = doğru, ancak 3 saniyeden fazla gecikmeli, kendi kendine düzeltilmiş veya uygulayıcı yönergeyi tekrarlıyor.
1 = ilişkili seçim; 0 = ilişkisiz seçim veya 6 saniye içinde yanıt yok

(a)	at	ilişkili: zürafa, aslan	_____	[0] [1] [3] [4]
(b)	trompet	ilişkili: keman, davul	_____	[0] [1] [3] [4]
(c)	keman	ilişkili: davul, trompet	_____	[0] [1] [3] [4]
(d)	zürafa	ilişkili: alan, at	_____	[0] [1] [3] [4]

Üçüncü uyaran kartı açılır ve "Bana ..... göster." şeklinde yönerge verilir. Puanlama aşağıdaki gibidir:

4 = Doğru; 3 = doğru, ancak 3 saniyeden fazla gecikmeli, kendi kendine düzeltilmiş veya uygulayıcı yönergeyi tekrarlıyor.
1 = ilişkili seçim; 0 = ilişkisiz seçim veya 6 saniye içinde yanıt yok

(e)	buz	ilişkili: tuz, muz	_____	[0] [1] [3] [4]
(f)	bardak	ilişkili: dudak, bayrak	_____	[0] [1] [3] [4]
(g)	muz	ilişkili: tuz, buz	_____	[0] [1] [3] [4]
(h)	bayrak	ilişkili: dudak, bardak	_____	[0] [1] [3] [4]

➤ Hastaya ilgili resimler gösterilir ve 'Bana 'at'ı göster' şeklinde komut verilir.

4. CÜMLE ANLAMA

➤ Hastaya sorular okunur ve 'Evet/hayır' cevapları beklenir. Hasta sözel yanıtlayamayacak durumdaysa Evet/Hayır görselleri kullanılabilir:

"Soruları, evet veya hayır olarak yanıtlayın" şeklinde yönerge verilir. Puanlama aşağıdaki gibidir:

4 = doğru. Evet/hayır için başını sallaması ve diğer bağlamsal olarak uygun alternatifler, örneğin "Bazen", "Sanmıyorum" veya anladığını gösteren kendine özgü yanıtlar kabul edilebilir; 3 = doğru, ancak 3 saniyeden fazla gecikmeli, kendi kendine düzeltilmiş veya uygulayıcı yönergeyi tekrarlamış; 2 = Hastanın anlayıp anlamadığının belli olmadığı kendine özgü yanıt; 1 = yanlış, ancak sorunun bir kısmı anlaşılmış gibi yanıt veriyor; 0 = yanlış veya 6 saniye içinde yanıt yok.

(a)	Sen [erkek/kadın] misin/misin? (E)	_____	[0] [1] [2] [3] [4]
(b)	Ben [erkek/kadın] miyim/miyim? (H)	_____	[0] [1] [2] [3] [4]
(c)	Otları baltayla mı keseriz? (H)	_____	[0] [1] [2] [3] [4]
(d)	Bebeklere anneleri mi bakar? (E)	_____	[0] [1] [2] [3] [4]
(e)	Kapıyı anahtarla mı açarız? (E)	_____	[0] [1] [2] [3] [4]
(f)	Evden ayrılmak üzereysen, yeni mi çıkmış olursun? (H)	_____	[0] [1] [2] [3] [4]
(g)	Hırsızlar yakalanınca, polis tarafından sorulan mı? (E)	_____	[0] [1] [2] [3] [4]
(h)	Çok eskiden sigara içtiğimi söylesem, şimdi sigara içtiğimi düşünür müsün? (H)	_____	[0] [1] [2] [3] [4]
(i)	Doktorlar hastalar tarafından tedavi edilir mi? (H)	_____	[0] [1] [2] [3] [4]
(j)	Sen geldiğinde parkta olsaydım, oraya önce ben mi gelmiş olurum? (E)	_____	[0] [1] [2] [3] [4]
(k)	Yukan çıkmak üzereysen, hala aşağıda mı olursun? (E)	_____	[0] [1] [2] [3] [4]
(l)	Fareler kedileri kovalar mı? (H)	_____	[0] [1] [2] [3] [4]

Evet

Hayır

5. RESİM ADLANDIRMA

- Fonemlerin en az yarısı doğru olduğunda, hedefle fonolojik olarak ilişkili yanıtlar için 4 üzerinden 2 puan verilir. Bunu değerlendirmek için yer değiştirme, ekleme, silme veya aktarmaların sayısı sayılır. Bu sayı hedef formdaki fonem sayısının yarısından küçük veya eşitse madde 2 puanlanmalıdır.
- Doğru hedefe yönelik girişimler olan apraksik hatalara da 2 puan verilir.

5. Resim adlandırma

Beşinci uyaran kartı açılır ve “Bu nedir? Peki bu ne? vb.” diye sorulur. Puanlama aşağıdaki gibidir:

4 = doğru. Makul alternatif isimleri kabul edilir; 3 = doğru, ancak 3 saniyeden fazla gecikmeli veya kendi kendine düzeltilmiş;
2 = fonemlerin en az yarısı doğru veya hedefte apraksik hata; 1 = hedefe biraz benziyor; 0 = ilişkisiz yanıt veya 6 saniye içinde yanıt yok.

(a) köpek	_____	[0] [1] [2] [3] [4]
(b) kalem	_____	[0] [1] [2] [3] [4]
(c) çilek	_____	[0] [1] [2] [3] [4]
(d) fil	_____	[0] [1] [2] [3] [4]
(e) sandalye	_____	[0] [1] [2] [3] [4]
(f) uçurtma	_____	[0] [1] [2] [3] [4]

Fonolojik hatalar gibi, apraksik hatalar fonemlerin yer değiştirmelerini, eklemelerini, silmelerini veya aktarmalarını içerebilir. Bununla birlikte, tipik olarak diğer apraksik özellikler de içerirler. İşlemleri fonolojik hatalar olarak saymaya gerek yoktur; bu, apraksik hataların genellikle doğrusal bir ayrık sesbirim dizisi açısından karakterize edilemeyeceği göz önüne alındığında çoğu zaman imkansız olacaktır. Bunun yerine, açıkça hedefe yönelik bir girişim olan herhangi bir apraksik hata puanlanır. Bunun tek istisnası, herhangi bir ses biriminin kimliğini etkilemeyen ve puanlama amacıyla göz ardı edilen bozulmalar veya uzamalar gibi küçük apraksik hatalar içindir.

- Son olarak, morfolojik olarak hedefle ilgili olan kelimeler de 2 puan alır, örneğin *mızıka için mızıkalar gibi*.
- Hedefle bir miktar ilişkisi olan yanıtlara 1 puan verilir. Bu, anlamsal olarak ilişkili sözcükleri (örneğin *flüt*), fonolojik olarak yarıdan daha az doğru olan sözcükleri (örneğin , *mızmız*), hedefle bir miktar ilişkisi olan neolojizmleri (örneğin [mɑrdʒɯf]) ve dolambaçlı sözcükleri (örneğin, onu ağzınızla çalarsınız; *Barış Manço; enstrüman*) içerebilir .
- Alakalı olmayan kelimelere, hedefle ilgisi olmayan neolojizmlere ve hedefle ilgisi olmayan dolambaçlı sözcüklere 0 verilir. (örneğin , *bu bir tür şeydir*).

6. TEKRARLAMA

6. Tekrarlama

"Benden sonra tekrar et" şeklinde yönerge verin. Aşağıdaki gibi puanlayın:

4 = doğru.; 3 = doğru, ancak 3 saniyeden fazla gecikmeli, kendi kendine düzeltilmiş veya tekrarlanmış; 2 = (a-d) sözcüklerindeki fonemlerin en az yarısı doğru veya hedefte apraksik hata var; (e-f) cümlelerindeki sözcüklerin en az yarısı doğru; 1 = yanıt hedef sözcük ile biraz ilişkili, (e) ve (f) için 2 veya daha fazla sözcük üretilmiş; 0 = ilişkisiz yanıt veya 6 saniye içinde yanıt yok.

(a) kuş	_____	[0] [1] [2] [3] [4]
(a) cetvel	_____	[0] [1] [2] [3] [4]
(c) yetimhane	_____	[0] [1] [2] [3] [4]
(d) düşünülemez	_____	[0] [1] [2] [3] [4]
(e) Güneş doğudan doğar.	_____	[0] [1] [2] [3] [4]
(f) Hırslı gazeteci nereye gideceğimizi keşfetti.	_____	[0] [1] [2] [3] [4]

- Tek kelime olan ilk dört madde, Resim Adlandırma (5. alt test) maddeleriyle aynı şekilde puanlanır.
- Cümle olan beşinci ve altıncı maddeler benzer şekilde puanlanır, ancak 2 puan farklı tanımlanır: Sesbirimleri saymak yerine, üretilen cümleyi hedef cümleye dönüştürmek için gerekli olacak sözcük değiştirme, ekleme, silme veya yer değiştirmelerin sayısı sayılır. Bu sayı hedef formdaki kelime sayısının yarısından az veya buna eşit ise madde 2 puanlanır.

7. YÜKSEK SESLE OKUMA

7. Yüksek sesle okuma

Altıncı uyaran kartını gösterin. "Bu sözcükleri ve cümleleri sesli bir şekilde okuyun" şeklinde yönerge verin. Aşağıdaki gibi puanlayın:

4 = doğru.; 3 = doğru, ancak 3 saniyeden fazla gecikmeli, kendi kendine düzeltilmiş veya tekrarlanmış; 2 = (a-d) sözcüklerindeki fonemlerin en az yarısı doğru veya hedefte apraksik hata var; (e-f) cümlelerindeki sözcüklerin en az yarısı doğru; 1 = yanıt hedef sözcük ile biraz ilişkili, (e) ve (f) için 2 veya daha fazla sözcük üretilmiş; 0 = ilişkisiz yanıt veya 6 saniye içinde yanıt yok.

(a) yay	_____	[0] [1] [2] [3] [4]
(b) cezve	_____	[0] [1] [2] [3] [4]
(c) sertifika	_____	[0] [1] [2] [3] [4]
(d) durdurulamaz	_____	[0] [1] [2] [3] [4]
(e) Bebekler geceleri ağlar.	_____	[0] [1] [2] [3] [4]
(f) Popüler romancı neden aradığımı anladı.	_____	[0] [1] [2] [3] [4]

- Yüksek Sesle Okuma Alt testinin maddeleri Tekrarlama (6. alt test) maddeleriyle aynı şekilde puanlanır.

ALT TEST 3-7 PUANLAMASI:

4: Herhangi bir maddede 4 puan almak için 3 saniye içinde doğru bir yanıt başlatılmalıdır. Yanıtın kendisi 3 saniyeyi aşabilir ve bazı durumlarda, örneğin cümlesel yanıtlar içeren öğeler gibi, genellikle uzayacaktır.

3: 3 ile 6 saniye arasında başlatılan doğru yanıt 3 puan alır. 3 saniye içinde başlatılan ancak 3 saniye veya daha fazla gecikme içeren cümle yanıtlarına da 3 puan uygulanır.

0: 6 saniye içinde herhangi bir yanıt başlatılmazsa, madde 0 (yanıt yok) olarak puanlanır.

- Afazili bireyler genellikle maddelere birden fazla yanıt verirler. HAB’da yalnızca ilk tam yanıt puanlanır. Tam yanıt, bir girişim (yani, um, uh, görmem izin ver vb.), tamamlanmamış cümle veya tamamlanmış cümle olabilir. Hasta tam bir yanıt verirse, daha sonra bunu kendi kendine düzeltirse, yalnızca ilk yanıt puanlanır; sonraki kendi kendine düzeltmeler, puanlama amacıyla dikkate alınmaz.
  - Bununla birlikte, hasta bir veya daha fazla yanlış başlangıç yapıyorsa ve ardından doğru yanıt veriyorsa, **3 puan** verilir. Cümle öğeleri için, cümle herhangi bir yanlış başlangıç veya geri düzeltme (sonraki tekrarlar, düzeltmeler, detaylandırmalar veya alternatif ifadeler tarafından gereksiz hale getirilen bir veya daha fazla tam kelime dizileri) içeriyorsa da **3 puan** verilir.
  - Muayene eden kişiden sözlü bir uyarı içeren maddeler, hastanın talebi üzerine 6 saniye içinde bir kez tekrarlanabilir, ancak zaten bir cevap verdilerse tekrarlanamaz.
  - Bir öge tekrarlanırsa, 6 saniye sayımını yeniden başlatın. **Tekrarlama isteğinden sonra verilen doğru cevap 3 olarak puanlanır.**
  - Bir maddenin arka planda kapı çarpması gibi durumsal nedenlerle tekrar edilmesi gerekiyorsa, bu puanlama için tekrar sayılmaz ve yapılmasına gerek yoktur, not edilmelidir. Bir yanıt verildikten sonra bile, muayene eden hastanın uyarıyı yanlış duyduğundan şüphelenirse, bir öge de tekrarlanabilir. Bu da puanlama amaçlı tekrar sayılmaz.
- !** Herhangi bir ses biriminin kimliğini etkilemeyen apraksik hataların yanı sıra dizartrinin tüm belirtileri (örneğin bir ses biriminin uzaması) puanlama için dikkate alınmaz. Bir veya daha fazla ses biriminin kimliğini etkileyen apraksik hatalar, Alt Test 5’in puanlamasında etkilidir. Bundan yukarıda bahsedilmiştir. Onun dışında motor konuşma alanı doğrudan Alt Test 8’de değerlendirilir.

8. MOTOR KONUŞMA:

8. Motor Konuşma

Hastadan (a), (c) ve (d) görevlerini olabildiğince çabuk yapmasını isteyin. (b)'deki sesli harfi 15 saniyeye kadar mümkün olduğunca uzun üretmesini isteyin. Sayma normal hızda yapılabilir. Motor konuşma bozukluklarından şüpheleniliyorsa, ek maddeler verilebilir (örneğin, dudakları büzmek ve gülümsemek, tɬ tɬ tɬ, kɬ kɬ kɬ, uzatılmış s fonasyonu gibi).

- (a) dil bir yandan diğer yana _____
- (b) aaaaaah (ses kalitesi) _____
- (c) pɬ pɬ pɬ pɬ pɬ (hız/ritim) _____
- (d) pɬtɬkɬ pɬtɬkɬ pɬtɬkɬ (hız/ritim) _____
- (e) 10'a kadar say. _____

Motor konuşmayı, yalnızca bu bölümü değil, tüm değerlendirmeyi temel alarak aşağıdaki ölçekleri kullanarak derecelendirin.

Motor konuşma özelliği	0	1	2	3	4
Dizartri: konuşma üretimi için kullanılan kasların bozulması	şiddetli	belirgin	orta	hafif	normal
Konuşma apraksisi: konuşmanın motor planlamasının bozulması	şiddetli	belirgin	orta	hafif	normal

- (a) Muayene eden kişi, hastadan dilini olabildiğince hızlı bir şekilde bir yandan diğer yana hareket ettirmesini ister.
- (b) Hastadan derin bir nefes alması ve [a] sesli harfini mümkün olduğu kadar uzun süre tutması istenir. Solunum desteği ve ses kalitesi incelenir.
- (c) Hastadan [pɬ] hecesini hızla tekrarlaması istenir.
- (d) Hastadan [pɬtɬkɬ] dizisini hızla tekrarlaması istenir. Bu becerinin bozukluğu, konuşma apraksisinin özelliğidir.
- (e) Son olarak hastadan ona kadar sayması istenir (otomatik konuşma), bu da önemli bir planlama bileşeninin yokluğunda herhangi bir motor bozukluğu kontrol etmek için yararlıdır.

! Gerekirse geçici olarak ek değerlendirmeler eklenebilir (örneğin [pɬtɬkɬ] yerine [tɬ] ve [kɬ] tekrarı vb.)

! Motor konuşma alt testinin yanı sıra HAB'ın geri kalanına dayalı olarak, konuşma apraksisi ve dizartri, çoğu bağlantılı konuşma özelliği için kullanılan aynı 5 puanlık ölçekte puanlanır.

ÖZET ÖLÇÜ

Özet	
Sözcük anlama	_____
Cümle anlama	_____
Sözcük bulma	_____
Dilbilgisi yapısı	_____
Motor konuşma planlama/programlama	_____
Tekrarlama	_____
Okuma	_____
HAB toplam	_____

HAB'ın sekiz alt testinden sekiz özet ölçü elde edilir. Her özet ölçü, 0 (bozuk) ile 10 (bozulmamış) arasında değişir.

Özet ölçüyü elde etmek için ilgili excel tablosunu kullanabilirsiniz. Excel tablosu ile puanların 10 puana göre dönüşümü yapılmaktadır.

Türk toplumu için yapılan geçerlilik ve güvenirlik çalışmasında (<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/brb3.3343>), afazili bireyleri ayırt etmek için HAB toplam puanının (1. Uygulama formu için) kesme puanı **8.825** olarak bulunmuştur. Bu durum excelde dönüştürülmüş toplam puan için bireyin 8.825 altında alması durumunda afazisi olduğunu göstermektedir.